

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Skřivanem ve věci

žalobce: **A. B.**, nar. X, st. příslušnost X
zastoupen JUDr. Petrem Novotným, advokátem
sídlem Archangelská 1, Praha 10

proti
žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 9. 2022, č. j. CPR-876-6/ČJ-2022-930310-V217,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Krajské ředitelství policie Zlínského kraje rozhodnutím ze dne 14. 12. 2021, č. j. KRPZ-104353-30/ČJ-2021-150026-SV, uložilo žalobci správní vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. b)

bodů 4 a § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), s dobou, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států EU, v délce 18 měsíců, neboť žalobce pobýval na území České republiky bez platného oprávnění k pobytu a vykonával zde zaměstnání bez povolení k zaměstnání, ačkoliv je toto povolení podmínkou k zaměstnání. Žalobce vstoupil na území České republiky dne 27. 5. 2021 a pobýval zde nepřetržitě 139 dnů, což je o 49 dnů déle, než zde byl oprávněn pobývat. Dále vykonával v období od 4. 1. 2021 do 15. 1. 2021 a od 31. 5. 2021 do 12. 10. 2021 ve společnosti DŘEVOPODNIK HAUSNER s.r.o. v Koryčanech závislou práci pod kontrolou jednatele společnosti PACHOMYY s.r.o. pana M.; práce spočívala v ukládání řeziva a úklidových pracích. Odvolání žalobce žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

II. Obsah žaloby

- Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce včasnou žalobu. Namítá, že ve společnosti PACHOMYY s.r.o. nepracoval. V místě pobytové kontroly se byl pouze podívat za účelem zvážení možného budoucího zaměstnání.
- Žalobce dále nesouhlasí se závěrem žalovaného o možnosti vycestovat do Moldavské republiky a s obsahem příslušného závazného stanoviska. V Moldavsku dle žalobce panuje katastrofální ekonomická situace, množí se případy vražd a není zde bezpečno pro civilní obyvatelstvo. Jedná se o nedemokratickou zemi, která je navíc v ohrožení v důsledku přímé vojenské invaze Ruské federace na Ukrajinu. Situace v Podněstří je dle žalobce podobná jako na Ukrajině a dá se očekávat její zhoršení. V proruském Podněstří došlo v minulých dnech na střelbu z granátometů – série explozí otřásla ministerstvem státní bezpečnosti v Tiraspolu a dvě exploze vyřadily z provozu dvojici rozhlasových vysílačů v Podněstří. S ohledem na dramatickou situaci v Moldavské republice se v případě svého návratu do Moldavské republiky žalobce reálně obává o svůj život. Navrhuje proto, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil.

III. Vyjádření žalované

- Žalovaná ve svém vyjádření pouze obecně hodnotí napadené rozhodnutí, na jehož odůvodnění v podrobnostech odkazuje, jako přezkoumatelné, zákonné a přiměřené a navrhuje, aby soud žalobu zamítl. Toto vyjádření proto soud již žalobci nezasílal.

IV. Posouzení věci krajským soudem

- Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
- Žaloba **není** důvodná.
- Podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců *policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států až na 5 let, pobývá-li cizinec na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.*

8. Skutečnost, že žalobce pobýval na území ČR bez oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn, žalobce v žalobě nečiní spornou.
9. Podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 zákona o pobytu cizinců *policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států až na 3 roky, je-li cizinec na území zaměstnán bez platného oprávnění k pobytu nebo povolení k zaměstnání, ačkoli je toto povolení podmínkou výkonu zaměstnání. Cizinec může být přijat do zaměstnání a zaměstnáván, má-li platnou zaměstnaneckou kartu nebo povolení k zaměstnání vydané krajskou pobočkou Úřadu práce a platné oprávnění k pobytu na území České republiky [§ 89 odst. 1 a 2 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (dále jen „zákon o zaměstnanosti“)].*
10. Z obsahu správního spisu vyplývá, že dne 12. 10. 2021 byla provedena kontrola v areálu společnosti DŘVOPODNIK HAUSNER s.r.o. V tento den pracoval v tomto areálu mimo jiné žalobce.
11. V průběhu výsledku téhož dne žalobce uvedl, že ve společnosti DŘVOPODNIK HAUSNER s.r.o. pracoval od 4. 1. 2021 do 15. 1. 2021 a od 31. 5. 2021 do dne kontroly. Žalobce odcestoval dne 15. 1. 2021 zpět do Moldavska, aby si vyměnil pas, platnost starého cestovního dokladu mu končila. Poté přicestoval dne 27. 5. 2021 a od té doby pobývá na území ČR v Koryčanech. Jeho práce spočívá v ukládání desek, pracovní doba byla od 7 do 16 hod., od pondělí do pátku, soboty byly nepravidelné. Za odvedenou práci měl slíbeno 100 Kč na hodinu čistého. Ohledně práce se domlouval s panem M., práci zadával a kontroloval mistr společnosti DŘVOPODNIK HAUSNER s.r.o., který žalobci poskytoval náradí a ochranné pomůcky, žalobce pracoval s kmenovými zaměstnanci této společnosti.
12. Námitka, že v místě pobytové kontroly se byl žalobce pouze podívat za účelem zvážení možného budoucího zaměstnání, tudíž neodpovídá tomu, co sám žalobce vypověděl v průběhu správního řízení. Správní orgány nepochybily, pokud ve svých skutkových zjištěních vycházely zejména z výpovědi samotného žalobce. Skutkový stav byl v tomto směru dle krajského soudu dostatečně objasněn, na čemž nemůže nic změnit ani pozdější obecné a ničím nepodložené zpochybnění předchozí výpovědi, které se v tomto světle jeví účelově.
13. V druhé žalobní námitce žalobce nesouhlasí s tím, jak správní orgány vyhodnotily možnost jeho vycestování zpět do Moldavské republiky. Podle § 179 zákona o pobytu cizinců *vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu tam hrozilo skutečné nebezpečí. Za skutečné nebezpečí se dle odst. 2 téhož ustanovení považuje navrácení v rozporu s článkem 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Pro úplnost krajský soud dodává, že skutečné nebezpečí dle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců nutně pokrývá nejen situace, kdy by v případě návratu hrozilo cizinci mučení nebo nelidské či ponižující zacházení anebo trest ve smyslu čl. 3 Úmluvy, nýbrž také hrozící zásah do práva na život ve smyslu čl. 2 Úmluvy.*

14. Žalobce je státním občanem Moldavské republiky, v zemi původu ovšem pobýval ve městě X (X), které se nachází v Podněstří. Jedná se o území, které není pod přímou kontrolou moldavské vlády, třebaže leží na pravém břehu Dněstru na hranici s územím, které již moldavská vláda efektivně ovládá. Správní orgán prvního stupně proto k možnosti vycestování žalobce vyžádal od Ministerstva vnitra závazné stanovisko podle § 120a zákona o pobytu cizinců.
15. Na závazná stanoviska Ministerstva vnitra vydávaná pro účely správního řízení o vyhoštění se uplatní obecná pravidla platná pro vydávání a přezkum těchto aktů (§ 149 správního řádu). Požadavky na formu a obsah závazného stanoviska jsou vymezeny v § 149 odst. 2 správního řádu, podle něhož závazné stanovisko obsahuje závaznou část a odůvodnění. *V závazné části dotčený orgán uvede řešení otázky, která je předmětem závazného stanoviska, ustanovení zákona, které zmocňuje k jeho vydání a další ustanovení právních předpisů, na kterých je obsah závazné části založen. V odůvodnění uvede důvody, o které se opírá obsah závazné části závazného stanoviska, podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, na kterých je obsah závazné části založen.* Závazná stanoviska nejsou samostatně přezkoumatelná. Jejich přezkum je však umožněn v rámci konečného rozhodnutí dle § 75 odst. 2 s. ř. s. (viz rozsudek rozšířeného senátu ze dne 23. 8. 2011, č. j. 2 As 75/2009-113, č. 2434/2011 Sb. NSS), v němž musí mít soud možnost ověřit obsah, relevanci a věrohodnost informací o zemi původu, na nichž je založeno závazné stanovisko vydané v rámci řízení o uložení správního vyhoštění k posouzení podmínek podle § 179 zákona o pobytu cizinců (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2017, č. j. 5 Azs 3/2017 – 29, bod 46).
16. Dle závazného stanoviska Ministerstva vnitra ze dne 29. 11. 2021 je vycestování žalobce do Moldavské republiky možné. Na základě informací o zemi původu ministerstvo konstatovalo, že bezpečnostní situace v zemi je stabilní a neprobíhá zde žádný vnitřní ani vnější ozbrojený konflikt. Situace na tzv. administrativní hranici mezi územím kontrolovaným centrální vládou a samozvanou republikou Podněstří zůstávala relativně stabilní. Oblast je závislá na Ruské federaci jak z hlediska ekonomické, tak bezpečnostní situace. Současně se objevily zprávy o některých lidskoprávních problémech, včetně případů mučení bezpečnostními složkami. Svobodu pohybu omezuje řada kontrolních stanovišť a některá administrativní omezení. Při hodnocení individuální situace žalobce ministerstvo vycházelo z toho, že žalobce zemi původu dobrovolně opustil s platným cestovním dokladem a bez jakéhokoli problému. Ve výpovědi žalobce sám sdělil, že v případě návratu do vlasti mu tam nic nehrozí, místo svého bydliště považuje za bezpečnou oblast, kam dobrovolně odcestuje.
17. Žalobce v odvolání s obsahem závazného stanoviska nesouhlasil. Uváděl, obdobně jako v žalobě, že v Moldavsku panuje katastrofální ekonomická situace, množí se případy vražd, není zde bezpečno a jedná se o nedemokratickou zemi. Žalovaná proto v odvolacím řízení požádala Ministerstvo vnitra o přezkoumání závazného stanoviska. V závazném stanovisku ze dne 28. 7. 2022 ministr vnitra původní závazné stanovisko potvrdil s tím, že vycestování žalobce je možné.
18. K odvolacím námitkám ministr uvedl, že špatná ekonomická situace stejně jako zhoršená bezpečnostní situace se týká všech obyvatel bez rozdílu. Dle Informace OAMP – Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 5. 5. 2022, je Moldavsko parlamentní

demokracií, v níž probíhají pluralitní volby se svobodnou soutěží politických sil. Moldavské zákony zaručují svobodu volného pohybu, cestování do zahraničí, svobodu emigrace i repatriace. Přes obavy z rozšíření ruské agrese z Ukrajiny a zátěž spojenou s uprchlickou vlnou zůstává situace v zemi stabilní a neprobíhá zde žádný ozbrojený konflikt. Situace na administrativní hranici mezi územím kontrolovaným vládou a samozvanou a mezinárodně neuznanou Podněsterskou moldavskou republikou zůstává též stabilní. Žalobce má cestovní doklad a může se navrátit. Žádné konkrétní obavy ve vztahu ke své osobě, které by bylo možné považovat za hrozbu mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, žalobce ani v podaném odvolání nezmínil.

19. Dle krajského soudu jsou závazná stanoviska obstaraná ve věci žalobce přezkoumatelná a po obsahové stránce dostatečná. Dotčené orgány primárně vycházely z výpovědi žalobce, který v průběhu výsledku sdělil, že mu v Moldavsku nic nehrozí a může se tam klidně vrátit.
20. Při hodnocení vycházelo závazné stanovisko opatřené v odvolacím řízení z Informace OAMP Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 5. 5. 2022, která je dostatečně aktuální a je součástí správního spisu. Tato informace byla vypracována v souladu se standardy Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu, je opatřena odkazy na zdroje informací, z nichž ve svých zjištěních vychází (Amnesty International, MZV USA, Freedom House atd.) a obsahuje základní informace o politické situaci v zemi, přehled ratifikovaných mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, informace týkající se trestu smrti, mučení a jiného nelidského zacházení, informace o možnosti vycestování a návratu do vlasti, a to jak ve vztahu k Moldavské republice, tak konkrétně ve vztahu k území Podněstří.
21. Námitky žalobce jsou značně obecné, netýkají se individuální situace žalobce. Jakkoliv jednoznačně situace v oblasti lidských práv na území samozvané republiky Podněstří neodpovídá západnímu standardu ochrany lidských práv a pluralitní demokracie, deficity v této oblasti ještě bez dalšího neznamenaají, že každému obyvateli těchto území hrozí vážné nebezpečí zacházení v rozporu s čl. 2 a 3 Úmluvy. Domněnky žalobce o ekonomickém rozvratu, rostoucímu množství vražd a nebezpečnosti země, jsou v pak v přímém rozporu s informacemi o zemi původu, které žalovaný obstaral. V nich se uvádí, že obyvatelé Podněstří mají přes určitá administrativní omezení možnost relativně svobodně cestovat (což odpovídá i situaci žalobce, který je držitelem moldavského cestovního dokladu a bez problémů opakovaně cestoval ze země původu a zpět). Postavení Podněstří je z mezinárodního hlediska sporné, nicméně na území neprobíhá žádný ozbrojený konflikt a bezpečnostní situace byla obecně považována za stabilní. Původní mírová dohoda z roku 1992 je v podstatě dodržována.
22. Jak již bylo řečeno, situace v oblasti lidských práv v Podněstří je problematická. Zprávy o zemi původu hovoří také o případech mučení či jiného nelidského či ponižujícího zacházení, zejména ze strany podněsterských orgánů, k vynucení výpovědí, nebo ve vazebních či vězeňských zařízeních. Z ničeho však neplyne, a to ani z výpovědi či uplatněných námitek, že by žalobce byl cílem zájmu orgánů Podněstří nebo mu hrozilo stíhání či věznění.

23. Z informací o zemi původu dále plyne, že koncem dubna došlo na území Podněstří k několika bezpečnostním incidentům (žalobcem zmiňované útoky na budovu ministerstva a dva vysílače). Na mezinárodní scéně proto dle informace žalovaného panují obavy, že by proruské Podněstří mohlo být vtaženo do války na Ukrajině. Tyto obavy jsou ovšem vyjádřeny v hypotetické rovině a nepopisují reálnou situaci, která je naopak zásadní pro posouzení možnosti vycestování. Krajskému soudu není známo (a s ohledem na zpravodajské pokrytí vojenské agrese Ruské federace na území Ukrajiny je to v podstatě vyloučeno), že by se tyto obavy naplnily, případně že by od dubna 2022 za poslední půl rok došlo k podobně závažným bezpečnostním incidentům; nic takového ostatně netvrdí a nedokládá ani žalobce.
24. Lze tedy shrnout, že správní orgány dostatečně prokázaly, že žalobce vykonával na území ČR zaměstnání bez povolení k zaměstnání, ačkoliv je toto povolení podmínkou k zaměstnání. Zároveň se správní orgány dostatečně zabývaly možností vycestování žalobce a jejich závěry s ohledem na výpověď žalobce, uplatněná tvrzení a obsah závazných stanovisek odpovídají okolnostem této věci.

V. Závěr a náklady řízení

25. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
26. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, procesně úspěšné žalované žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 14. listopadu 2022

Mgr. Filip Skřivan, v. r.
samosoudce